

ПРО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА

ВЕРЕСЕНЬ 30, 2026 | № 43 (317)

ПОНАД 100 ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ОТРИМАЛИ СОНЯЧНІ СТАНЦІЇ

У 23 регіонах України вже понад 100 закладів охорони здоров'я генерують власну електроенергію завдяки сонячним електростанціям (СЕС) із системами накопичення. Роботи виконано в межах міжнародної ініціативи «Промінь надії», яку координує Секретаріат Енергетичного Співтовариства, а реалізує Фонд підтримки енергетики України.

Сумарна потужність вже змонтованих СЕС перевищує 9 МВт, а ємність акумуляторних систем сягає близько 10 МВт•год. Очікується, що ці потужності щороку вироблятимуть до 10 ГВт•год «зеленої» електроенергії, забезпечуючи безперебійну роботу апаратів ШВЛ, операційних, інкубаторів та обладнання для зберігання крові й ліків під час блекаутів.

Проект реалізується за підтримки Євросоюзу, Нідерландів, Швеції, Канади, Бельгії, Великої Британії, Данії та Німеччини у співпраці з Міненерго та МОЗ України.

На різних етапах реалізації перебувають ще 285 об'єктів.

Загалом Міненерго вже пріоритизувало 687 медичних закладів по всій країні для встановлення автономних джерел живлення.

Дан Йоргенсен, Комісар ЄС з питань енергетики та житлової політики зазначив: «В умовах безжальних атак Росії на інфраструктуру децентралізовані системи відновлюваної енергетики мають вирішальне значення. Ця ініціатива є вагомим прикладом солідарності, втіленої в конкретних діях».

НВ ПРО

ІВЕ ПРЕДСТАВИВ ЦИФРОВУ ПЛАТФОРМУ ДЛЯ РОЗВИТКУ «ЗЕЛеної» ЕНЕРГЕТИКИ

В Інституті відновлюваної енергетики НАН України розробили інтерактивну онлайн-карту, що допомагає оцінити, скільки сонячної чи вітрової енергії можна виробляти в кожному конкретному куточку України і де вигідно запускати проекти з виробництва «зеленого» водню.

Презентація платформи відбулася 24 вересня 2026 року у Львові під час Ukraine Symposium 2026: Hydrogen Futures, організованого офісом H2-diplo GIZ Ukraine спільно з Міністерством енергетики України. Захід зібрав посадовців із України та Німеччини, бізнесменів, інвесторів і представників громад. Розробку презентували директор інституту Олексій Зур'ян та науковиця Катерина Петренко.

Головна перевага нової карти — її деталізація, дані можна побачити аж до рівня окремої громади. Система аналізує сонячну та вітрову активність, наявність вільних земель, доступ до води, а також близькість до електромереж і доріг. Завдяки цьому кожна громада може дізнатися, які площі підходять під сонячні чи вітрові станції, скільки енергії вони зможуть давати та наскільки це безпечно й вигідно.

Спираючись на розрахунки науковців, у Коблівській громаді розробили концепцію майбутнього Енергетичного хабу «Коблеве». Розрахунки допомогли визначити ділянки для будівництва вітрових електростанцій на 100 МВт, сонячних станцій на 50 МВт та потужних накопичувачів енергії.

GEOnews

НАЦКОМІСІЯ ЗМІНИЛА ПРАВИЛА ВИКУПУ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ЗА «ЗЕЛЕНИМ» ТАРИФОМ

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), затвердила зміни до Правил роздрібного ринку електричної енергії та Порядку продажу та обліку електроенергії. Рішення регулятора уточнює механізм визначення ціни, за якою постачальники універсальних послуг купують електроенергію у приватних домогосподарств із сонячними генеруючими установками.

Зокрема, для електроенергії, відпущеної в мережу з 23:00 до 04:00 у період з першого квітня по 31 жовтня та з 21:00 до 06:00 у період з першого листопада по 31 березня, ціна придбання визначатиметься за меншим із двох значень: «зелений» тариф, встановлений для такого домогосподарства та ціна на ринку «на добу наперед» у відповідну годину.

Аналогічний розрахунок застосовуватиметься і в разі, якщо обсяг відпущеної електроенергії перевищує дозволений погодинний обсяг відповідно до встановленої потужності установок.

У Нацкомісії наголошують, що оновлені правила не передбачають загального зниження «зеленого» тарифу для приватних домогосподарств і стосуються лише визначених нічних та понаднормових обсягів.

Зміни розроблені на виконання Закону України від 15 липня 2026 року № 4937-IX та приводять нормативні акти регулятора у відповідність до вимог законодавства.

НВ ПРО

Газета «ПРО ВПЛИВ НА ДОВКІЛЛЯ»

пропонує розміщення

оголошень та повідомлень відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля»:

Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД — 7 500 грн

Оголошення про початок громадського обговорення звіту з ОВД — 4 500 грн

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди — від 1 500 грн

Інформація про висновок з оцінки впливу на довкілля — 1 500 грн

тел: +380 (50) 015-04-53, або e-mail: sphpro2020@gmail.com

Додаток 3
до Порядку передачі документації для
надання висновку з оцінки впливу на
довкілля та фінансування оцінки
впливу на довкілля

Дата:

(дата офіційного опублікування в Єдиному
реєстрі з оцінки впливу на довкілля
(автоматично генерується програмними
засобами ведення Реєстру, не зазначається
суб'єктом господарювання)

Реєстраційний номер 14489

(реєстраційний номер справи про оцінку
впливу на довкілля планованої діяльності)

ОГОЛОШЕННЯ

про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля

Повідомляємо про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, зазначеної у пункті 1 цього оголошення, з метою виявлення, збирання та врахування зауважень і пропозицій громадськості до планованої діяльності.

1. Планована діяльність

Планована діяльність філії «Болехівське лісове господарство» ДП «Ліси України» полягає у спеціальному використанні лісових ресурсів в порядку проведення суцільних рубок головного користування та рубок формування і оздоровлення лісів на підставі спеціального дозволу – лісорубного квитка, з подальшим лісовідновленням на місцях зрубів. Площа лісового фонду філії «Болехівське лісове господарство» ДП «Ліси України» становить 29524,0 га, з яких до лісових земель належить 28828,6 га, у т.ч. 26393,3 га – вкриті лісовою рослинністю лісові ділянки, у тому числі лісові культури – 7954,0 га (30,1 %). Розподіл за категоріями лісів наступний: ліси природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення – 3844,3 га (13,0%); рекреаційно-оздоровчі ліси – 3325,1 га (11,3%); захисні ліси – 2851,1 га (9,7 %); експлуатаційні ліси – 19503,5 га (66,0 %). Переважаючими деревними видами (породами), що зростають на території філії є бук лісовий (59,8%), ялиця біла (14,0%), ялина європейська (9,5%), дуб звичайний (7,6 %), сосна звичайна (2,2%), граб звичайний (1,8 %), дуб червоний (1,6 %), береза повисла (1,6 %), всі решта породи становлять разом – 1,9 % від загальної площі вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок. Площа стиглих насаджень становить 4124,0 га. Середній запас на 1 га вкритих лісовою рослинністю лісових ділянок стиглих насаджень

становить 258 м³. Обсяг запроектованої ВО «Укрдержліспроєкт» розрахункової лісосіки в порядку суцільних, поступових і вибіркового рубок головного користування для філії «Болехівське лісове господарство» ДП «Ліси України» щорічно становить 39,20 тис. м³ ліквідної деревини, в т. ч. по господарствах: хвойному – 9,37 тис. м³, твердолистяному – 28,47 тис. м³, м'яколистяному – 1,36 тис. м³. Запроектована розрахункова лісосіка відповідає принципам безперервного і невиснажливого лісокористування та обчислена фахівцями ВО «Укрдержліспроєкт» з використанням спеціалізованих комп'ютерних програм, що унеможливорює будь-який вплив людського фактору. Планована діяльність буде здійснюється в межах лісових ділянок, виділених для цієї мети на території лісового фонду філії «Болехівське лісове господарство» ДП «Ліси України» в межах структурних підрозділів – лісництв: Болехівське, Витвицьке, Рахинське, Поляницьке, Сукільське, Козаківське та Церківнянське. Контактний номер телефону філії «Карпатський лісовий офіс» ДП «Ліси України» - +380505553362

(загальні технічні характеристики, у тому числі параметри планованої діяльності (потужність, довжина, площа, обсяг виробництва тощо), місце провадження планованої діяльності)

2. Суб'єкт господарювання

ФІЛІЯ «КАРПАТСЬКИЙ ЛІСОВИЙ ОФІС»
ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО
ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЛІСИ
УКРАЇНИ» 45554542

(повне найменування юридичної особи, код згідно з ЄДРПОУ або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи - підприємця, ідентифікаційний код або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку у паспорті)

Україна, 88017, Закарпатська обл., Ужгородський
р-н, місто Ужгород, вул.Собранецька, будинок 156

(місцезнаходження юридичної особи або місце провадження діяльності фізичної особи - підприємця (поштовий індекс, адреса), контактний номер телефону)

3. Уповноважений орган, який забезпечує проведення громадського обговорення

Міністерство економіки та довкілля України, вул.
М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008; ovd@me.gov.
ua тел. - контактна особа : головний спеціаліст відділу
інтеграції екологічних оцінок у галузевій політиці
Департаменту екологічної оцінки - Романенко Юлія
Сергіївна

(найменування уповноваженого органу, місцезнаходження, номер телефону та контактна особа)

4. Процедура прийняття рішення про провадження планованої діяльності та орган, який розглядатиме результати оцінки впливу на довкілля

Відповідно до законодавства рішенням про провадження планованої діяльності будуть спеціальні дозволи на використання лісових ресурсів-лісорубні квитки, що видаються Західним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства

на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 761 від 23 травня 2007 р.

(вид рішення про провадження планованої діяльності, орган, уповноважений його видавати нормативний документ, що передбачає його видачу)

5. Строки, тривалість та порядок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на

довкілля, включаючи інформацію про час і місце усіх запланованих громадських слухань

Тривалість громадського обговорення становить 25 робочих днів з моменту офіційного опублікування цього оголошення (зазначається у назві оголошення) та надання громадськості доступу до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації, визначеної суб'єктом господарювання, що передається для видачі висновку з оцінки впливу на довкілля.

Протягом усього строку громадського обговорення громадськість має право подавати будь-які зауваження або пропозиції, які, на її думку, стосуються планованої діяльності, без необхідності їх обґрунтування. Зауваження та пропозиції можуть подаватися в письмовій формі (у тому числі в електронному вигляді) та усно під час громадських слухань із внесенням до протоколу громадських слухань. Пропозиції, надані після встановленого строку, не розглядаються.

У період воєнного стану в Україні громадські слухання проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в оголошенні про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та у звіті про громадське обговорення

Громадські слухання відбудуться

1 Дата та час: 04.11.2026 10:00;

1 Л і н к : <https://us06web.zoom.us/j/89132370721?pwd=6lfY1Mahef3bsJXxq3b5Ip857BZPpk.1> Meeting ID: 89132370721 Passcode: 774152;

(зазначити дату, час, місце та адресу проведення громадських слухань)

6. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, що забезпечує доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої доступної інформації щодо планованої діяльності

Міністерство економіки та довкілля України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008; ovd@me.gov.ua тел. - контактна особа : головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузевій політиці Департаменту екологічної оцінки - Романенко Юлія Сергіївна

(зазначити найменування органу, місцезнаходження, номер телефону та контактну особу)

7. Уповноважений центральний орган або уповноважений територіальний орган, до якого надаються зауваження і пропозиції, та строки надання зауважень і пропозицій

Міністерство економіки та довкілля України, вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008; ovd@me.gov.ua тел. - контактна особа : головний спеціаліст відділу інтеграції екологічних оцінок у галузевій політиці Департаменту екологічної оцінки - Романенко Юлія Сергіївна

(зазначити найменування органу, поштову та електронну адресу, номер телефону та контактну особу)

Зауваження і пропозиції приймаються протягом усього строку громадського обговорення, зазначеного в абзаці другому пункту 5 цього оголошення.

8. Наявна екологічна інформація щодо планованої діяльності

Звіт з оцінки впливу на довкілля планованої діяльності на 958 аркушах.

Звіт з оцінки впливу на довкілля

(зазначити усі інші матеріали, надані на розгляд громадськості)

(зазначити іншу екологічну інформацію, що стосується планованої діяльності)

9. Місце (місця) розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої додаткової інформації (відмінне від приміщення, зазначеного у пункті 6 цього оголошення), а також час, з якого громадськість може ознайомитися з ними

1). Філія «Болехівське лісове господарство» ДП «Ліси України»: 77202, Україна, Калуський р-н, Івано-Франківська обл., місто Болехів, вулиця Коновальця Є., будинок 101, e-mail: boleliv_lisgosp@ukr.net; Контактна особа: Мазуркевич Руслан Олександрович 0978568694. 2) Болехівська територіальна громада: 77202, Івано-Франківська обл., м. Болехів, пл. І. Франка, 12; ел. пошта: mvk@bolekhiv-rada.gov.ua; (03437) 3-42-52; офіційний сайт: bolekhiv-rada.gov.ua ; Голова: Яцинин Іван Васильович. Сільська рада працює пн-пт з 8:30 до 17:15. 3) Витвицька територіальна громада: 77533, с. Витвиця, вул. З. Красівського, 63а. Телефон: (03477) 35341, Email: vrada@vytyvtska-gromada.gov.ua. Голова громади — Ільницький Василь Якович. Сільська рада працює пн-пт з 8:30 до 17:15. 4) Вигодська територіальна громада: 77552, смт Вигода, вул. Данила Галицького, 75. Телефон: +380665072534, email: inbox@vygodska-gromada.gov.ua. Офіційний сайт: vygodska-gromada.gov.ua. Голова: Мацалак Микола Миколайович. Графік роботи: пн-пт 8:00-17:00. 5) Долинська територіальна громада: просп. Незалежності, 3, м. Долина, 77500. Офіційний сайт: rada-dolyna.gov.ua. Телефон: (03477) 2-70-30 email: rada.dolyna.info@gmail.com. Голова громади — Іван Ярославович Дирів. Приймальня працює з понеділка по п'ятницю, 8:00-17:00. 6) Брошнів-Осадська територіальна громада: 77611, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, смт Брошнів-Осада, вул. 22 Січня, 85. Email: rada@broshniv-osadska-gromada.gov.ua. Офіційний сайт: broshniv-osadska-gromada.gov.ua. Телефон: 096-4537202. Голова громади: Манорик Тарас Степанович. Графік роботи: пн-пт 8:00-17:00.

(найменування підприємства, установи, організації, місцезнаходження, дата, з якої громадськість може ознайомитися з документами, контактна особа)

{Додаток 3 із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 824 від 14.09.2020, № 967 від 08.09.2023}

ОНОВЛЕНО КАТАЛОГ «ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ УКРАЇНИ»

Міністерство економіки і довкілля України оновило каталог «Індустріальні парки України» — практичний інструмент для підприємств та інвесторів, які шукають майданчики для розміщення та розвитку виробництва.

Кожен гектар заповненого індустріального парку створює близько 50 нових робочих місць, а 1 долар державних інвестицій у розвиток індустріальних парків залучає в середньому 6 доларів приватного капіталу.

У каталозі актуалізована інформація про індустріальні парки, включені до Реєстру індустріальних (промислових) парків у різних регіонах України. Він дозволяє в одному місці порівняти доступні локації та отримати ключову інформацію, необхідну для вибору майданчика.

Зокрема, каталог містить дані про: спеціалізацію індустріальних парків та види економічної діяльності; площу та розташування; наявну інженерну, енергетичну та транспортну інфраструктуру; доступні стимули та пільги для учасників; керуючі компанії та контактну інформацію.

Держава продовжує інвестувати у розвиток необхідної інженерно-транспортної інфраструктури індустріальних парків.

3 2024 року державне стимулювання на умовах співфінансування для розбудови та відновлення інфраструктури отримали 25 індустріальних парків на загальну суму понад 2,1 млрд гривень. У 2026 році стимулювання надано 6 індустріальним паркам для реалізації 9 проектів на суму 293,7 млн гривень.

«Коли бізнес ухвалює рішення про нове виробництво, йому важливо швидко розуміти, де є відповідний майданчик, яка інфраструктура вже доступна, які можливості для підключення та які стимули можна отримати. Саме для цього ми регулярно актуалізуємо каталог індустріальних парків. Наше завдання — максимально скоротити шлях інвестора від пошуку локації до запуску виробництва», — зазначив заступник міністра економіки і довкілля України Віталій Кіндратов.

Розвиток індустріальних парків є складовою політики «Зроблено в

Україні», спрямованої на збільшення частки переробної промисловості, залучення приватних інвестицій, створення нових виробництв і робочих місць.

НВ ПРО

ЯРМАРОК ПАРТНЕРСТВ ВІД ПОСОЛЬСТВА ШВЕЦІЇ У ПОЛТАВИ

Державна екологічна інспекція України та Програма розвитку ООН (ПРООН) в Україні долучилися до Ярмарку партнерств, організованого Посольством Швеції в Україні у Полтаві.

Sweden on Tour - це прагнення зробити посольство, Швецію та партнерів ближчими до різних регіонів України. Це живий, інтерактивний майданчик під відкритим небом, де організатори знайомлять із культурою Швеції, проектами розвитку, бізнесами та програмами підтримки. Ярмарок у Полтаві відбувся вже вдруге цього року. Раніше подібний захід пройшов у травні в Івано-Франківську.

У заході взяли участь зокрема Мартін Оберг, Надзвичайний і Повноважний Посол Швеції в Україні, Крістіна Даніельссон, керівниця департаменту співробітництва з метою розвитку Посольства Швеції в Україні, Міодраг Драгішч, заступник постійного представника ПРООН в Україні, Андрій Наконечний, проектний менеджер ПРООН, Олександр Субботенко, т.в.о. Голови Державної екологічної інспекції України, Олександр Федоренко, начальник управління організаційної діяльності Держекоінспекції України, Тарас Миколайчик, перший заступник начальника Державної екологічної інспекції Центрального округу та інспектори Державної екологічної інспекції Центрального округу.

Держекоінспекція на Ярмарці презентувала дві мобільні мінілабораторії, наявні в Держекоінспекції Центрального округу (із 10 переданих Держекоінспекції у 2025 році). За їх допомогою інспектори Держекоінспекції збирають інформацію про збитки екології внаслідок війни та реагують на екологічні правопорушення. Це не просто автомобілі, адже вони оснащені дронами, обладнанням для відбору проб води й ґрунту, холодильними установками для зберігання зразків і супутниковим інтернетом Starlink для передачі даних у важкодоступних місцях. Передача ще 20 міні-лабораторій та 30 комплектів портативних приладів для аналізу

якості води із додатковим обладнанням очікується впродовж 2026 року.

Серед інших представлених досягнень спільної роботи Держекоінспекції та ПРООН - результати функціонування пунктів екологічного контролю у Центральному окрузі (пілотний проект у рамках реалізації Стратегії реформування екологічного контролю до 2029 року), які передбачають нову модель роботи екологічної інспекції, орієнтовану на превенцію, прозорість і цифровізацію.

Олександр Субботенко, т.в.о. Голови Державної екологічної інспекції України: «Ми щиро вдячні Уряду Швеції за непохитну підтримку в сфері охорони довкілля, а ПРООН - за партнерство, яке дає українським інспекторам змогу фіксувати шкоду довкіллю на основі достовірних даних навіть в умовах війни. Для Держекоінспекції отримане обладнання, мобільні мінілабораторії - не просто техніка, а ключовий інструмент реформи екологічного контролю. Це інвестиція в екологічну безпеку України та наше спільне майбутнє».

Андрій Наконечний, проектний менеджер ПРООН зазначив, що достовірна оцінка шкоди довкіллю є важливою основою для ухвалення обґрунтованих рішень і сталого відновлення України. За підтримки Уряду Швеції, ПРООН в рамках проекту з оцінки шкоди довкіллю допомагає посилювати спроможність Держекоінспекції та України системно фіксувати та оцінювати екологічні наслідки війни, формуючи надійну основу для майбутньої зеленої відбудови та забезпечення екологічної справедливості.

В рамках проекту ПРООН «Зменшення ризиків довгострокових екологічних катастроф в Україні шляхом створення Координаційного центру з оцінки шкоди довкіллю» надається комплексна підтримка Держекоінспекції України, яка полягає, зокрема, у створенні та підтриманні функціонування Координаційного центру з оцінки шкоди довкіллю, закупівлі та передачі обладнання та мінімобільних лабораторій, реалізації напрямків Стратегії реформування екологічного контролю до 2029 року, проведенні досліджень та навчань для фахівців державних органів з використання ГІС-технологій, хімічної безпеки, екологічних аспектів розмінування тощо.

НВ ПРО

УРЯД НЕ ЗМОЖЕ ПРОФІНАНСУВАТИ ПІДГОТОВКУ ЕНЕРГЕТИКИ ДО ЗИМИ

Міністерство фінансів перенесло на грудень фінансування підготовки енергетичної системи до зимового періоду. Про це в подкасті «Хроніки економіки» повідомила голова Бюджетного комітету Верховної Ради Роксолана Підласа.

Через бюджетні обмеження уряд був змушений перенести на кінець року фінансування капітальних видатків на суму 39 млрд грн, запланованих до освоєння у вересні.

«Мінфін вніс зміни до розпису державного бюджету і відклав деякі видатки вересня, жовтня і листопада на грудень. В першу чергу це капітальні видатки: будівництво і реконструкція, в тому числі лікарень; це будівництво укріплень в лікарнях і школах; захист енергетики; будівництво соціального житла тощо», – зазначила державна діячка.

За її словами, державні фінанси залишаються під значним тиском, а ситуація з наповненням бюджету напружена.

«Коли ми говоримо про капітальні видатки, то ми розуміємо, що відкладення їх на грудень означає, що у цьому році вони взагалі не будуть профінансовані, тому що це просто неможливо буде зробити», – зазначила Підласа.

На думку нардепки, дефіцит коштів пов'язаний із затримками у виконанні урядом та парламентом зобов'язань, необхідних для отримання міжнародної фінансової допомоги. Як приклад вона навила законопроект щодо скасування пільги на безмитне ввезення міжнародних посилок. Верховна Рада мала остаточно ухвалити відповідні зміни до кінця серпня, щоб уже в середині вересня Україна могла отримати черговий транш від Європейського Союзу.

Втім, парламент ухвалив законопроект лише в середині вересня. Через це надходження коштів, за оцінкою Підласи, може змститися на кінець жовтня. Водночас відповідні видатки вже були закладені до бюджетних планів.

На 2026 рік Україна планувала залучити 50,8 млрд доларів міжнародного фінансування. Однак через затримки з виконанням необхідних умов фактично країна отримала

близько 21 млрд доларів. Таким чином, значна частина коштів, на які розраховував державний бюджет, досі не надійшла.

GEOnews

УКРАЇНА ПОСИЛЮЄ ПІДГОТОВКУ ДО ПОВНОЦІННОГО ЗАСТОСУВАННЯ СВАМ

Міністерство економіки та довкілля України продовжує системну роботу над упровадженням Механізму вуглецевого коригування імпорту (СВАМ), зосереджуючись на практичних питаннях, які безпосередньо впливають на українських експортерів. Серед ключових напрямів — забезпечення доступу підприємств до верифікації даних про викиди, розвиток системи акредитації органів з верифікації, перегляд дефолтних значень викидів та постійний діалог із бізнесом і європейськими партнерами.

«СВАМ переходить у практичну площину для українського бізнесу. Наше завдання зараз — зробити так, щоб українські підприємства в умовах війни залишалися конкурентоспроможним на європейському ринку. Тому паралельно фокусуємося на кількох практичних треках: верифікації викидів та перегляді дефолтних значень, створенні національної системи торгівлі викидами, тристоронньому діалозі з бізнесом та з ЄС щодо особливих умов для України. Наш орієнтир незмінний: євроінтеграція із захистом інтересів українського бізнесу. Ми як держава маємо забезпечити цей баланс», — зазначив міністр економіки та довкілля України Олександр Кравченко. Одним із головних викликів залишається доступ українських підприємств до належної верифікації даних про викиди. За відсутності верифікованої звітності імпортери в ЄС змушені використовувати дефолтні значення, які, як правило, є вищими за фактичні показники українських виробників. Це призводить до збільшення платежів за СВАН навіть тоді, коли реальний вуглецевий слід продукції є нижчим. Важливим кроком стало підписання у травні 2026 року Угоди про взаєморозуміння між Національним агентством з акредитації України (НААУ) та Шведською радою з акредитації та оцінки відповідності (SWEDAC). Вона відкрила можливість для українських органів з верифікації

проходити акредитацію відповідно до вимог законодавства ЄС. Наразі українські органи вже можуть подавати відповідні заявки.

Міністерство також працює над залученням європейських органів з верифікації до співпраці з українськими підприємствами. Проведені консультації з KPMG Cert GmbH та Verico, тривають робочі зустрічі з французьким органом Arave. Уже розпочата практична взаємодія між українським та німецьким органами з верифікації Verico, яка підтвердила готовність здійснювати дистанційну підтримку українських підприємств і проводити верифікацію звітів про вбудовані викиди. Окремий напрям роботи стосується перегляду дефолтних значень викидів, які Європейська Комісія застосовує за відсутності верифікованої звітності. За даними галузі, для окремих видів продукції, важливих для українського експорту, зокрема цементу, плоского та довгого прокату і безшовних труб, такі значення суттєво перевищують фактичні показники підприємств. У зв'язку з цим Міністерство спільно з бізнесом готує звернення до Європейської Комісії щодо можливості перегляду дефолтних значень.

Для оперативного опрацювання цих питань міністерство створило робочу групу з питань упровадження СВАН, до якої увійшли представники держави, бізнесу, галузевих асоціацій, органів з верифікації, експертних і консалтингових організацій. Під час першого засідання, що відбулося 22 вересня, учасники зосередилися на питаннях верифікації звітності та перегляду дефолтних значень.

Україна також продовжує діалог із європейськими партнерами щодо врахування особливих умов функціонування української економіки в умовах повномасштабної війни. Після ухвалення 15 вересня 2026 року Європейським парламентом переговорної позиції щодо розширення СВАН Міністерство працює над тим, щоб полегшення, які передбачають врахування наслідків тривалого військового конфлікту, були відображені в остаточній редакції відповідного регламенту.

Подальша робота міністерства зосереджена на тому, щоб механізм СВАН враховував умови, в яких сьогодні працюють українські підприємства, та забезпечував рівні можливості для їхнього доступу до європейського ринку.

НВ ПРО

У США СКАСОВУЮТЬ ОБМЕЖЕННЯ НА ПАРНИКОВІ ВИКИДИ З ВУГІЛЬНИХ І ГАЗОВИХ ТЕС

Американське Агентство з охорони навколишнього середовища (ЕРА) оголосило про скасування обмежень на викиди парникових газів для вугільних і газових електростанцій. Відповідні кліматичні вимоги були запроваджені за адміністрації Джо Байдена.

Водночас ЕРА планує піти далі — агентство прагне створити умови, за яких майбутнім адміністраціям буде складніше повторно запровадити аналогічні екологічні обмеження.

Рішення ЕРА стало черговим кроком адміністрації Дональда Трампа у напрямку послаблення екологічних норм. У Білому домі раніше заявляли, що жорсткі кліматичні вимоги створюють додаткові перешкоди для розвитку американської енергетики.

Про нову політику оголосили під час зустрічі міністрів енергетики країн G20, яка цього тижня проходить у Г'юстоні. Керівник ЕРА Лі Зельдін заявив, що дерегуляція має скоротити бюрократичні процедури та дозволити США швидше розбудовувати енергетичну інфраструктуру на тлі зростання попиту на електроенергію. За його словами, американці очікують від федеральних відомств «більше здорового глузду», що, зокрема, передбачає спрощення процедур для будівництва нових енергетичних потужностей.

Енергетичний сектор США при цьому залишається одним із найбільших джерел парникових викидів у країні. На нього припадає близько чверті всіх таких викидів, поступаючись лише транспортній галузі. Минулого року викиди енергетичного сектору зросли приблизно на 4%.

Адміністрація Трампа вперше представила пропозицію щодо скасування кліматичних правил Байдена ще у червні 2025 року. Йшлося, зокрема, про вимоги щодо скорочення викидів вуглецю, ртуті та інших забруднювальних речовин електростанціями.

За оцінкою попередньої адміністрації, запроваджені правила могли скоротити викиди парникових газів приблизно на 1 млрд тонн до 2047 року.

Норми передбачали, що вугільні та газові електростанції мали встановлювати спеціальне обладнання для уловлювання забруднювальних речовин до їхнього потрапляння в атмосферу.

Прихильники цих правил також вважали, що вони сприятимуть інвестиціям у відновлювану енергетику, зокрема сонячну та вітрову.

Натомість команда Трампа вважає, що скасування вимог дозволить енергетичним компаніям скоротити витрати. За словами Зельдіна, загальна економія для галузі може становити близько \$370 млрд.

Екологічні організації виступили проти скасування обмежень. Вони вважають, що скорочення регуляторних витрат може призвести до значно більших економічних наслідків через погіршення стану довкілля та зростання навантаження на систему охорони здоров'я. Представниця Інституту кліматичного права Центру біологічного різноманіття Меррі Коултер заявила, що відмова від регулювання значної частини забруднення може збільшити ризики, пов'язані з хвилями спеки, сильними штормами та масштабними лісовими пожежами.

Водночас прихильники політики Трампа наголошують на необхідності збереження ролі традиційної енергетики. Заступник міністра енергетики Кайл Гаустейт заявив, що президент поклав край політиці, яку він назвав «війною проти вугілля».

Рішення ЕРА також підтримали представники енергетичного бізнесу. Зокрема, скасування стандартів привітав Edison Electric Institute.

GEOnews

EUROFER І ТУРЕЧЧИНА ОБГОВОРILI НАСЛІДКИ СВAM ДЛЯ ЕКСПОРТУ ДО ЄС

На початку вересня у Стамбулі президент Європейської сталеливарної асоціації (EUROFER) Генрік Адам зустрівся з представниками металургії Туреччини. Предметом обговорення, зокрема, став європейський механізм транскордонного вуглецевого коригування (СВАМ). Про це йдеться у пресрелізі ALMAMET International Group, яка виступила організатором зустрічі. Захід зібрав керівників турецьких сталеливарних компаній, промислових груп і галузевих асоціацій, представників європейського металургійного сектору. Тут також обговорювали питання витрат, пов'язаних із викидами вуглецю, конкурентоспроможності та перспектив європейської металургії.

Генрік Адам, як головний доповідач,

представив своє бачення регуляторної бази ЄС щодо викидів вуглецю, процесу впровадження СВAM і потенційних наслідків для виробників сталі. Він також окреслив стратегічні перспективи європейського сталеливарного сектору, ринкові й конкурентні умови, що визначатимуть розвиток галузі найближчим часом.

Після презентації учасники долучилися до інтерактивної дискусії, діставши можливість безпосередньо обмінятися думками з президентом EUROFER.

Серед учасників заходу були Угур Далбелер, генеральний директор Çolakoğlu Metalurji та голова WorldSteel Association; Фуат Тосялі, засновник і голова Tasyalı Holding; Хасан Чолакоглу, голова правління Çolakoğlu Metalurji; Вейсель Яян, генеральний секретар Турецької асоціації виробників сталі. Також у ньому брали участь представники İzmir Demir Çelik, Diler Holding, Kardemir Çelik, HABAŞ, Hasçelik, Tata Steel Ticaret і Kroman Çelik.

Компанію-господаря заходу, ALMAMET International Group, представляли Карл Келер, власник і голова правління, та Толга Імраг, генеральний директор. У зустрічі також узяв участь Сезаї Атай, засновник Metser Demir Çelik A.Ş.

Одним із головних питань став потенційний вплив СВAM на турецьких виробників сталі, що постачають продукцію на європейський ринок. Обговорення стосувалися витрат, пов'язаних із викидами вуглецю, збереження конкурентоспроможності у Європі, управління викидами, інвестицій у «зелений» перехід. Окрім того, підіймалися теми наслідків змін у кліматичній і торговельній політиці ЄС для металургії. Вуглецеємність виробництва, екологічні показники та відповідність регуляторним вимогам дедалі більше визначають можливості доступу до ринків, тож зростає роль стратегічного планування.

Зустріч зрештою виявилася майданчиком для прямого діалогу між представниками сталеливарної промисловості Туреччини та Європи. Одним із ключових висновків стало розуміння необхідності уважно відстежувати вплив вуглецевого регулювання та змін у торговельних умовах, водночас зберігаючи співпрацю між турецькою і європейською металургією.

GEOnews

ВІЙНА З ІРАНОМ СПРОВОКУВАЛА ДЕФІЦИТ НАФТОВИХ ТАНКЕРІВ

Війна США з Іраном та зупинка обхідного нафтопроводу Саудівської Аравії призвели до глобального дефіциту суден для перевезення сирої нафти. Вартість фрахтування супертанкерів досягла історичного максимуму через вимушену зміну маршрутів. Пише The Wall Street Journal

У вересні атаки безпілотників зупинили роботу саудівського обхідного нафтопроводу Схід Захід. Це змусило постачальників перенаправити більші обсяги сирої нафти назад через Ормузьку протоку.

Таке рішення суттєво збільшило навантаження на танкерний флот. Судна змушені здійснювати довші маршрути або працювати в режимі човникових перевезень, що вилучає їх з ринку на довший час.

Раптовий дефіцит великотоннажних танкерів для перевезення сирої нафти (VLCC) підняв вартість транспортування до історичних показників. За даними аналітичної компанії Windward, на початку вересня фрахтування супертанкера для завантаження у Перській затоці та проходження транзитом через Ормузьку протоку перевищила 1 мільйон доларів на добу.

У перерахунку це становить 26 доларів за барель, або приблизно чверть вартості сирої нафти за поточною ринковою ціною, хоча раніше логістика складала лише незначну частку витрат.

«Дефіцит танкерів фіксується не лише на Близькому Сході. Ставки фрахту в усьому світі, зокрема на маршруті від Західної Африки до Китаю, також стрімко зростають. За даними компанії Clarksons Research, у четвер середній добовий прибуток від експлуатації одного VLCC у світі сягнув 651 107 доларів США. Це майже вдвічі більше, ніж фіксувалося до закриття саудівського трубопроводу «Схід–Захід»».

Через постійні атаки підтримуваних Іраном бойовиків-хуситів кораблі під прапором Саудівської Аравії також припинили транзит через Баб-ель-Мандебську протоку, яка з'єднує Червоне море з Аденською затокою і наразі контролюється хуситами. За даними компанії Windward, понад десять суден змінили маршрут і тепер огинають мис Доброї Надії в Південній Африці, що додає 1 мільйон

доларів витрат на кожен рейс.

За даними джерел WSJ, компанія Saudi Aramco намагається відновити роботу нафтопроводу. Проте, згідно з даними сервісів відстеження руху суден, після атак у порту Янбу на Червоному морі не було завантажено жодного танкера.

Aramco вже попередила європейських та азійських клієнтів про затримки або скасування поставок на вересень і жовтень. Наразі компанія веде переговори з клієнтами в Азії щодо передачі нафти шляхом перевантаження з судна на судно біля узбережжя Оману.

За даними аналітиків Kpler, після атаки на трубопровід з Ормузької протоки вийшли близько десятка танкерів класу VLCC, завантажених 24 мільйонами барелів сирої нафти з головного відвантажувального терміналу Рас-Таннура.

«Зменшення кількості доступних танкерів уповільнює постачання нафти саме в той момент, коли рекордні тарифи на перевезення «з'їдають» маржу нафтопереробних заводів. Це загрожує тим, що ціни на паливе залишатимуться високими, навіть якщо світові ціни на сиру нафту впадуть. Така ситуація може спричинити новий тиск на ціни на бензин у США напередодні проміжних виборів у листопаді».

НВ ПРО

НАЙБІЛЬШИЙ МЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД УКРАЇНИ ЗУПИНЯЄ РОБОТУ

Український виробник сталі «АрселорМіттал Кривий Ріг», який працює у складі ArcelorMittal, повідомив про неможливість відновити діяльність підприємства в Україні. «З глибоким жалем ми дійшли висновку, що більше не можемо безпечно експлуатувати «АрселорМіттал Кривий Ріг». З початку війни наш народ в Україні невинно працював, щоб шахти та завод продовжували працювати. Вони були втіленням хоробрості за обставин, які більшість із нас навіть не може собі уявити», - сказав генеральний директор «АрселорМіттал Кривий Ріг» Мауро Лонгобардо.

За його словами, компанія обговорює майбутнє заводу з урядом України та зосередиться на збереженні інфраструктури, щоб відновити виробництво після припинення війни.

Зазначається, що протягом останніх

п'яти тижнів «АрселорМіттал Кривий Ріг» зазнав чотирьох ракетних ударів, що призвело до загибелі, поранень працівників та значної шкоди виробничим об'єктам. Останній напад стався 21 вересня. Загалом у результаті чотирьох нападів загинуло п'ять працівників та поранено 17 осіб, один з яких перебуває у критичному стані.

НВ ПРО

НАЙДИНАМІЧНІШЕ ЗРОСТАННЯ З ВИРОБНИЦТВА СТАЛІ ДЕМОНСТРУЄ В'ЄТНАМ

В'єтнам демонструє найвищі темпи зростання виробництва сталі серед країн, що входять до світової десятки, про що свідчать опубліковані 24 вересня дані World Steel Association.

У серпні 2026 року країна виробила близько 2,7 млн тонн сталі, збільшивши обсяг виробництва на 36,4% порівняно з серпнем минулого року.

За січень-серпень виробництво сягнуло 20,6 млн тонн, збільшившись приблизно на 29% у річному вимірі. Це найвища динаміка серед найбільших світових виробників.

За накопиченим результатом В'єтнам уже входить до першої десятки світових виробників сталі, наближаючись за обсягом виробництва до Бразилії, яка за вісім місяців виробила 21,8 млн тонн.

Для порівняння, найбільший світовий виробник — Китай — за той самий період скоротив виробництво на 3,1 %, до 651,9 млн тонн, тоді як Індія збільшила його на 6 %, до 115,9 млн тонн. США збільшили виробництво на 5,5%, Туреччина — на 6,8%, Німеччина — на 6,3%.

У результаті світовий сталеливарний ринок стає дедалі неодноріднішим: при загальному зниженні виробництва на 0,7% у січні-серпні окремі азійські ринки продовжують швидко нарощувати потужності та обсяги виробництва.

Особливо помітна різниця всередині Азії. У серпні виробництво в усьому регіоні Азії та Океанії знизилось на 1,4% через скорочення випуску в Китаї, проте Індія та В'єтнам продовжили зростання.

За підсумками серпня на країни Азії та Океанії припало 106,7 млн тонн із 144,2 млн тонн світового випуску, тобто близько 74% глобального виробництва сталі.

НВ ПРО

ТЕХНОЛОГІЧНИЙ ГІГАНТ КУПУЄ ЕКОСЕРТИФІКАТИ STEGRA НА СТАЛЬ ІЗ НИЗЬКИМИ ВИКИДАМИ

Шведський виробник сталі Stegra уклав угоду з Google про продаж сертифікатів екологічних характеристик (EAC), пов'язаних із виробництвом сталі з майже нульовими викидами на підприємстві в Бодені, Швеція.

Угода охоплює продаж екологічних сертифікатів для обсягу до 91 тис. тонн сталі на рік протягом першого року роботи підприємства з можливістю подальшого розширення обсягів.

EAC дають змогу покупцям заявляти про екологічний ефект зеленої сталі окремо від фізичного продукту, що дозволяє компаніям скорочувати викиди у своїх ланцюгах постачання навіть у випадках, коли прямі закупівлі неможливі через географічні або логістичні обмеження.

«Декарбонізація найбільш складних секторів потребує використання всіх доступних інструментів. Поряд із закупівлею фізичної продукції сертифікати є ще одним важливим механізмом», – зазначив директор Google EMEA зі сталого розвитку Адам Елман.

Угода стала продовженням першої угоди Stegra щодо EAC, укладеної з Microsoft у вересні 2025 року, а також окремої багаторічної угоди про постачання непершосортної сталі з thyssenkrupp Materials Processing Europe, досягнутої в січні 2026 року.

Прихильники моделі EAC, зокрема RMI та компанії у сфері чистих технологій Electra і Charm Industrial, працюють над створенням офіційного ринку сертифікатів для заліза та сталі за принципом «book-and-claim», щоб поширити їх використання за межі пілотних угод.

Проект Stegra з виробництва зеленої сталі передбачає завод із виробництва водню на основі електролізу, установку прямого відновлення заліза (DRI) потужністю 2,1 млн тонн на рік із використанням зеленого водню та технології MIDREX, електродугову сталеплавильну установку (EAF), агрегат CSP Nexus, лінію холодної прокатки та комплекс з обробки сталі.

На першому етапі підприємство вироблятиме 2,5 млн тонн гарячекатаної та холоднокатаної сталі на рік із на 95% нижчими викидами CO₂. До 2030 року потужність може бути збільшена до 5 млн тонн на рік.

НВ ПРО

DRI СТАЄ КЛЮЧЕМ ДО «ЗЕЛЕНОЇ» СТАЛІ

Світовий попит на залізо прямого відновлення (DRI) набуде значного зростання в найближчі десятиліття. Головними чинниками є декарбонізація сталеливарної галузі, розширення виробництва на основі електродугових печей (EAF) та обмежені обсяги якісного металобрухту. Про це повідомляє SteelOrbis із посиланням на виступ генерального директора Midrex Technologies Вінсента Шевр'є на галузевій конференції.

За оцінками Midrex, світовий попит на DRI сягне 260 млн т до 2035 року та 500 млн т — до 2050-го. Понад половину глобального попиту 2035 року припадатиме на Європу, Близький Схід і Північну Африку (MENA).

Ключові тези й оцінки його виступу:

Із 2024-го по 2035 рік обсяги виплавки сталі в електродугових печах зростуть приблизно на 370 млн т, тоді як розширення доменного виробництва буде обмежене Індією та Південно-Східною Азією.

На тлі дефіциту високоякісного брухту DRI розглядається не як заміник, а як важливе доповнення до цієї сировини, що дасть змогу зменшувати частку залишкових елементів і виробляти вищі марки сталі.

Очікується поглиблення географічного розриву між регіонами виробництва та споживання DRI/HBI (гарячебрикетованого заліза). Залежні від імпорту ринки (Європа, частина Азії) покладатимуться на зовнішній імпорт, тоді як виробництво концентруватиметься в регіонах із дешевою енергією та сировиною (Близький Схід, Америка).

Попит на HBI зростає в регіонах з високими енерговитратами, які переходять на електродугові печі (Європа, Японія). Завдяки вищій щільності та нижчій реакційній здатності HBI зручніший для тривалого зберігання й транспортування морем без ризиків окиснення.

Основними чинниками обмеження експансії є доступність окатків DRI-якості, економіка відновлюваної енергетики й водню, доступ до капіталу, а також надлишкові потужності, торговельні тертя і регіональні конфлікти.

США та регіон MENA мають найкращі позиції для створення експортних

металургійних хабів завдяки конкурентній вартості природного газу, потенціалу ВДЕ та розвиненій інфраструктурі.

НВ ПРО

УКРАЇНЦІВ ПОПЕРЕДИЛИ ПРО МОЖЛИВЕ ПІДВИЩЕННЯ ТАРИФІВ НА ГАЗ ТА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ

В Україні готуються підвищити тарифи на комунальні послуги для населення – зокрема, на газ та електроенергію, заявив голова Спілки споживачів комунальних послуг Олег Попенко.

«Я дедалі більше переконуюся, що цієї осені нам оголосять про підвищення тарифів. Схоже, нам повідомлятимуть, що підвищують вартість газу та електроенергії для населення. Це вже використовували раніше як приховані податки через комунальні тарифи. Нинішня влада може зробити те саме за допомогою електроенергії та комунальних тарифів, щоб поповнити бюджет», – прогнозує Попенко.

Експерт зазначає, що платити за підвищеними тарифами не зможе собі дозволити більша частина населення.

«У країні справжній жах, а депутати втекли у відпустку на півтора місяця. Гетманцев каже, що грошей немає, а представники влади заявляють, що все одно підвищать тарифи, як того вимагають партнери. Для нинішнього збіднілого населення це буде ударом. Значна частина людей живе за межею бідності, а решта ледь зводить кінці з кінцями. Нам кажуть, що підвищать тарифи, а виплат може не бути», – вважає Попенко. Через дефіцит ліквідності 39 мільярдів гривень капітальних видатків бюджету було перенесено з вересня-листопада на грудень 2026 року. Попенко зазначає, що підготовка до зими, таким чином, була зірвана.

«Навіть якщо 39 мільярдів десть знайдуться, ми ніяк не зможемо їх освоїти: закінчити роботи за місяць неможливо, а за процедурою «Прозоро» лише проведення процедури займає час. Ми отримали не просто відсутність грошей – ми отримали повний зрив робіт з підготовки до зими за всіма напрямками. У «Нафтогазу» подібна проблема: газу закачано більше, ніж минулого року, але вони просять дозволити експортувати газ до Європи, щоб хоч якісь гроші у них були», – резюмує Попенко.

НВ ПРО

ГОТУЄТЬСЯ НОВЕ ПІДВИЩЕННЯ ПДВ

Заплановане підвищення ПДВ у проєкті державного бюджету України на 2027 рік пов'язане з необхідністю знайти фінансування для програми страхування бізнесу від воєнних ризиків. Про це заявив український прем'єр-міністр Сергій Корецький.

Як пояснив глава Кабміну, влада підтримує підприємців, зокрема, через програми пільгового кредитування. Так, держава компенсує різницю між пільговою та ринковою ставками. Фінансування таких програм здійснюється як із державних коштів, так і за рахунок грантової допомоги міжнародних партнерів.

Ще одним напрямом підтримки Корецький назвав страхування бізнесу від воєнних ризиків. За його словами, завдяки цій програмі підприємства зможуть оперативніше отримувати компенсації за збитки, завдані ударами РФ. Очільник уряду також пояснив, що для реалізації цієї програми держава має виділити кошти. За словами Корецького, йдеться приблизно про 1 млрд доларів або дещо більшу суму.

“Ми кладемо в окрему статтю державного бюджету оцей спецфонд, скажімо так, спецрахунок, цей мільярд”, – додав Корецький.

Коментуючи фінансування програми, прем'єр пояснив необхідність підвищення податку на додану вартість.

“В держбюджеті заклали подекуди непопулярне рішення – в тому числі невеличке підвищення податку. ПДВ. Інших джерел, на жаль, немає”, – заявив Корецький. За його словами, запропоновані зміни передбачають збільшення ставки ПДВ на 1%. Відповідна пропозиція вже міститься у проєкті державного бюджету на 2027 рік.

“Ми будемо ще розмовляти з парламентарями, розмовляємо постійно з бізнесом, але вибираємо з двох. Ми говоримо про 1%. Це те, що подано в проєкті закону про бюджет на 2027 рік”, – підсумував Корецький.

НВ ПРО

ЄС ЗАКЛИКАВ СКОРОТИТИ СПОЖИВАННЯ ГАЗУ ТА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Європейська комісія закликала столиці країн-членів скоротити попит на газ та електроенергію з метою стримування цін на тлі глобальної

енергетичної кризи.

«У контексті обмеженої світової пропозиції та високої волатильності цін скорочення попиту може стати ефективним інструментом стримування цін», – написав комісар ЄС з питань енергетики та житлового господарства Дан Йоргенсен у листі до міністрів країн ЄС від 25 вересня, з яким ознайомилося видання.

Зокрема, в листі Йоргенсен закликає міністрів вжити заходів для скорочення попиту на газ та електроенергію «настільки довго, наскільки це буде необхідно».

Він стверджує, що, хоча ситуація є «складною», «наразі немає безпосередніх ризиків для безпеки постачання».

За даними видання, рівень запасів газу в Європі наразі перебуває на історично низькому рівні, оскільки війна в Ірані порушує глобальні потоки газу, що може призвести до дорогої зими на континенті.

Зазначається, що на цю мить рівень запасів становить 68% від місткості, що значно нижче за показник у 71%, зафіксований у той самий період 2021 року – безпосередньо перед початком історичної енергетичної кризи, спричиненої пандемією Covid-19 та початком війни в Україні.

Видання поділилося, що ЄС встановив базову ціль – заповнити газосховища на 90% до початку листопада, але в березні було надано певну гнучкість у цьому питанні, що дозволило країнам цього року ставити за мету заповнення на 80%, аби уникнути панічних закупівель та знизити витрати.

В листі Йоргенсена наголошується, що заходи, вжиті країнами ЄС для регулювання цін, мають бути «цілеспрямованими» та «тимчасовими», щоб уникнути різкого зростання попиту.

НВ ПРО

ВОДА У КИЄВІ ПОДОРОЖЧАЄ

У столиці встановили новий тариф на постачання холодної води та водовідведення для населення на рівні 63,79 грн за кубометр.

Про це повідомляє Київська міська державна адміністрація (КМДА).

Відповідне розпорядження про встановлення тарифів для приватного акціонерного товариства (ПрАТ) «Київводоканал» підписане та пройшло необхідні процедури погодження в

органах юстиції. Документ набирає чинності після оприлюднення.

Тариф, який вводиться в дію для киян, затвердила Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), ще у 2025 році.

Раніше, 3 вересня 2026 року, Київська міська рада підтримала зміну тарифів у столиці.

Вартість послуг для населення становитиме 63,79 грн/куб. м. Тариф у майже 90 грн/куб. м наразі для мешканців застосовуватися не буде.

Місто у координації з підприємством забезпечуватиме поступове приведення цін у відповідність до реальних витрат із урахуванням інтересів населення.

У компанії зазначають, що більшість водоканалів України вже підвищили ціни до позначки 90 грн за кубометр і більше.

За цей час вартість електроенергії зросла втричі, пального – вдвічі, реagentів – втричі. У таких умовах підприємство не має змоги запропонувати працівникам належні зарплати.

Зміна тарифу дозволить утримати різке зростання цін і забезпечити стійкість водопостачання напередодні опалювального сезону.

GEOnews

ЗАКОН 4961-ІХ ПОКРАЩУЄ РОБОТУ ІНДУСТРІАЛЬНИХ ПАРКІВ

Володимир Зеленський підписав закон про вдосконалення функціонування індустріальних парків.

Верховна Рада отримала підписаний президентом України закон 4961-ІХ. Він удосконалює функціонування індустріальних парків: усуває бар'єри для залучення інвестицій, скасовує обмеження щодо максимальної площі парків та розширює доступ керуючих компаній до державної підтримки.

2 вересня Рада ухвалила в цілому законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення функціонування індустріальних парків».

Документ, зокрема, передбачає скасування обмеження площі у 1000 га для зазначених парків та впровадження статусу «еко-індустріального парку». Він передбачає можливість для ініціатора індустріального парку одночасно бути керуючою компанією.

НВ ПРО

ВИТРАТИ НА ВУГЛЕЦЬ ДЛЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СТАЛІ МОЖУТЬ ЗРОСТИ БІЛЬШ НІЖ УДВІЧІ

Згідно із пропонованим переглядом Системи торгівлі викидами ЄС (ETS), щорічні витрати європейської сталеливарної промисловості на вуглецеві квоти можуть зрости з нинішніх €3,4 млрд у 2026 році до €8,2 млрд у 2031-му.

За оцінками EUROFER, витрати на вуглець для традиційного доменного виробництва сталі зростуть приблизно удвічі — до €100 за тону до 2030 р. і понад €200 за тону починаючи з 2031-го, що зробить галузь економічно нежиттєздатною. Асоціація закликає до справедливого та прагматичного переходу на механізм транскордонного вуглецевого коригування (CBAM).

Нині європейські виробники отримують часткові безкоштовні квоти на викиди для захисту від конкурентів з країн із менш суворим екологічним законодавством. Зі впровадженням CBAM ці квоти планують скасувати. В EUROFER наполягають на поступовій відмові від безкоштовних дозволів упродовж наступних п'яти років, щоб ціноутворення на вуглець узгоджувалося з реальними інвестиційними умовами.

Окреме занепокоєння зумовлює експорт: іноземні виробники сплачують вуглецевий збір ЄС лише за продукцію, яка постачається на європейський ринок, тоді як компанії з ЄС несуть витрати для всіх своїх товарів, що послаблює їхні позиції на світових ринках.

Генеральний директор EUROFER Аксель Еггерт зазначив, що європейська сталеливарна галузь прагне досягти кліматичної нейтральності до 2050 року і вже ухвалила інвестиційні рішення щодо проектів випуску низьковуглецевої сталі обсягом близько 35 млн т. Однак через погіршення економічних умов проекти ще на понад 10 млн т наразі призупинено.

Для успішного переходу, окрім ціноутворення на вуглець, галузі потрібні доступна «зелена» енергія, захист від недобросовісної конкуренції, доступ до брухту й інвестиційна підтримка, що наразі можливо не у всіх регіонах Європи. EUROFER закликає до дотримання принципу солідарності між країнами-членами ЄС під час перегляду ETS.

НВ ПРО

ТЕХНОЛОГІЯ, ЯКА МОЖЕ ЗМІНИТИ СТАЛЕЛИВАРНУ ПРОМИСЛОВІСТЬ

Гірничодобувний гігант Rio Tinto розпочав випробування дослідно-промислового комплексу з уловлювання вуглекислого газу на підприємстві китайської сталеливарної компанії Shougang Group. Об'єкт розташований на базі Jingtang компанії Shougang у Китаї. Комплекс призначений для вилучення CO₂, який міститься в доменному газі, що утворюється під час виробництва чавуну. Установка здатна переробляти до 3 000 кубічних метрів доменного газу на годину та вловлювати до 10 тис. т вуглекислого газу на рік.

Запуск цієї системи є частиною меморандуму про взаєморозуміння, підписаного Rio Tinto та Shougang у 2022-му. Документ передбачає спільну розробку технологій, покликаних зменшити викиди вуглецю на всіх етапах виробничого ланцюга у сталеливарній галузі.

Великі компанії перейшли від теоретичних і дослідницьких кроків до етапу випробування технологій.

НВ ПРО

ТРАМП ОГОЛОСИВ ПРО БУДІВНИЦТВО НАЙБІЛЬШОГО ЗАВОДУ В ІСТОРІЇ США

Президент США Дональд Трамп повідомив про плани компанії Mesabi Metallics побудувати в штаті Айова сталеливарний завод з інвестиціями у \$15 млрд.

Новий комплекс стане повністю вертикально інтегрованим: для виробництва сталі в Айові використовуватимуть залізну руду з нової копальні Mesabi у місті Нашвок (штат Міннесота). Перша фаза проекту передбачає випуск 7,5 млн т сталі на рік із подальшим збільшенням потужностей до 10 млн т. У Білому домі цей об'єкт уже назвали найбільшим сталеливарним заводом в історії США.

За даними Білого дому, реалізація проекту дасть змогу створити щонайменше 1 750 постійних робочих місць, а також до 6000 тимчасових вакансій на етапі будівництва. Очікується, що загальний економічний ефект від першої фази протягом будівництва та перших 10 років експлуатації сягне \$95 млрд. Першу продукцію планують отримати у 2030 році.

Компанія Mesabi належить індійському конгломерату Essar Group, який вже інвестував понад \$2,5 млрд у гірничодобувний об'єкт у Міннесоті. Раніше Експортно-імпортний банк США оголосив про виділення \$10 млрд на фінансування розширення цієї копальні.

Анонс інвестицій зроблено в період жорсткої виборчої боротьби в Айові за посади в Сенаті та губернаторське крісло. Проект покликаний підтвердити ефективність протекціоністської політики Трампа, базованої на підвищених імпорتنних митах.

Поки світовий ринок сталі потерпає від надлишку потужностей (зокрема в Китаї), торговельні бар'єри у США утримують внутрішні ціни на високому рівні, роблячи масштабні будівництва економічно привабливими. Водночас мита спричиняють тиск на суміжні ринки: зокрема канадська Cleveland-Cliffs оголосила про скорочення виробництва та звільнення сотень працівників на заводі в Онтаріо саме через наслідки американських мит.

НВ ПРО

БРИТАНІЯ ВЕДЕ ПЕРЕГОВОРІ З США ЩОДО ДИЗПАЛИВА

Велика Британія веде переговори з владою США щодо можливого припинення експорту дизельного палива і вже почала готуватися до введення заборони. Про це BBC повідомив міністр фінансів Джон Гілі, передає «Європейська правда».

Гілі, який визнав, що ціни на дизельне паливо у Великій Британії є «екстремальними», зазначив, що уряд веде переговори зі США.

«Ми також вживаємо необхідних заходів на випадок, якщо це знадобиться, і маємо власні запаси у Великій Британії», — зазначив він.

Гілі запевнив, що уряд Британії дуже тісно співпрацює з американцями.

«Зрештою, ми також працюємо з американцями над тим, щоб спробувати розв'язати цю проблему або принаймні суттєво її пом'якшати, а саме — дипломатичне врегулювання [та] припинення бойових дій з Іраном», — акцентував він.

Велика Британія залежить від США приблизно на третину свого імпорту дизельного палива, і заборона призвела б до ще більшого зростання цін.

НВ ПРО

НКМ ЗУПИНИВ КОКСОВУ БАТАРЕЮ У ДУЙСБУРЗІ ПІСЛЯ 42 РОКІВ РОБОТИ

Німецький виробник сталі Hüttenwerke Krupp Mannesmann (НКМ), який нині є дочірньою компанією Salzgitter, оголосив про виведення з експлуатації коксової батареї № 2 на своєму заводі в Дуйсбурзі.

Зупинка, яка відбулася 16 вересня 2026 року, є частиною стратегії підприємства із переходу на кліматично нейтральне виробництво.

Коксова батарея № 2 була введена в експлуатацію у 1984-му. Її річна потужність становила близько 1,1 млн т коксу. Протягом 42 років об'єкт забезпечував сировиною доменні печі НКМ, виготовивши за весь термін служби майже 45 млн т коксу, що значно перевищило початкові розрахункові терміни експлуатації.

Зупинка обладнання відбуватиметься поступово та передбачатиме спорожнення печей, видалення газу з трубопроводів і консервацію установок. Водночас батарея № 1 продовжуватиме працювати на забезпечення поточних потреб виробництва.

Трансформація НКМ передбачає запуск електродугової печі (ЕАФ) з 2029 року, що дасть змогу збільшити використання металобрухту й електроенергії, зменшивши потребу в коксі та чавуні. Компанія зазначила, що виведення батареї з експлуатації є складовою частиною ширшої реструктуризації виробничого комплексу в Дуйсбурзі.

НВ ПРО

КАБМІН РОЗШИРИВ ПРОГРАМУ СТРАХУВАННЯ ВОЄННИХ РИЗИКІВ

Український уряд розширив програму страхування воєнних ризиків для бізнесу та спростив отримання компенсацій. Про це повідомив прем'єр-міністр Сергій Корецький.

Він зауважив, що РФ щодня цілеспрямовано атакує цивільні підприємства, складські й логістичні потужності.

Кабмін передбачив окрему статтю на страхування воєнних ризиків у проекті бюджету на 2027 рік, проте, з огляду на нагальні потреби бізнесу, уряд розширює чинну програму.

Йдеться про такі кроки:

Внесення Києва та Київської області до переліку територій підвищеного ризику.

Розширення переліку майна, за пошкодження або знищення якого можна отримати компенсацію. Зокрема уряд додав до нього пальне і транспорт для його перевезення та зберігання. Також до переліку увійшли сільськогосподарська техніка, вантажівки та причепи. Збільшення максимальної компенсації страхової премії з 3 до 5 млн грн на рік для одного підприємства. Цей механізм поширюють на орендоване майно та спрощують вимоги до договорів страхування.

Окрім того, на поточному тижні уряд розширив держпідтримку великих проєктів у паливному секторі, логістиці, торгівлі й переробній промисловості. Пільгові кредити тепер можна буде залучати для відновлення паливної і складської інфраструктури, модернізації підприємств переробної промисловості, а також для поповнення оборотного капіталу оптової та роздрібною торгівлі. Держава компенсуватиме 5,5% річних від базової ставки банку. Максимальний ліміт для групи пов'язаних компаній — 1 млрд грн.

Сергій Корецький зауважив: рішення ухвалено за умов обмеженого фінансового ресурсу, проте український бізнес має продовжувати працювати, зберігати робочі місця та сплачувати податки.

GEOnews

КОЛИШНІЙ МЕТАЛУРГІЙНИЙ ЗАВОД У ДАНІЇ ПРОДАЮТЬ ІЗ МОЖЛИВІСТЮ РЕЛОКАЦІЇ

Компанія Waterford Capital Partners придбала колишній металургійний завод Duferco Danish Steel у місті Фредеріксверк (Данія) і пропонує увесь виробничий комплекс для продажу із можливістю подальшого демонтажу й релокації. Орієнтовна вартість повного комплексу становить €12,5 млн на умовах самовивозу. Про це повідомляє Kallanish.

До продажного пакета входять:

Стан гарячої прокатки сортового прокату потужністю 300 тис. т на рік.

Дві лінії холодного волочіння для випуску каліброваного прокату.

Допоміжне обладнання й інфраструктура: 14 мостових кранів, сервісний центр, лабораторія, ремонтна майстерня, близько 1 000 валків із високоміцного чавуну, а також склад запчастин.

Завод розрахований на випуск широкої номенклатури металопрокату:

Гарячекатаний сортовий прокат: полоса (25–160 мм), круг (16–70 мм), квадрат (16–50 мм), кутник (30–80 мм) та інші профілі. Холодноволоочений калібрований прокат: полоса (від 20×4 мм до 150×30 мм), круг і квадрат (20–50 мм), а також шестигранник.

Підприємство експлуатувалося аж до моменту зупинки, перебуває у робочому стані та регулярно проходило модернізацію компанією Danieli. Паралельно проводиться тендер на демонтаж і транспортування. Покупець бере завод на умовах ex-works і має співпрацювати з однією із рекомендованих підрядних організацій для демонтажу.

Waterford Capital Partners — це європейська інвестиційно-консалтингова компанія (штаб-квартира в Роттердамі, Нідерланди), яка спеціалізується на викупі, монетизації і реструктуризації промислових активів. Компанія працює як дилер/інвестор у сегменті distressed-активів (проблемних або зупинених підприємств), викуповуючи заводські комплекси для подальшої перепродажі виробничих ліній або звільнення земельних ділянок під нові інвестиційні проєкти.

GEOnews

МАЙНО КОЛИШНІХ ШАХТ ХОЧУТЬ ВІДДАТИ ГРОМАДАМ

За ініціативи Міненерго уряд вносить до Верховної Ради законопроект про передачу з державної у комунальну власність нерухомого майна державних вугледобувних, вуглепереробних підприємств та державних підприємств із видобування та переробки уранових руд, що перебувають у процесі ліквідації.

Про це повідомив перший віцепрем'єр-міністр України – міністр енергетики Денис Шмигаль.

За словами очільника Міненерго, це один із кроків у продовженні трансформації вугільних регіонів. Передача такого майна територіальним громадам дозволить забезпечити його ефективне використання відповідно до місцевих потреб. Це також сприятиме залученню донорів і потенційних інвесторів для розвитку територій колишніх шахт.

«Розраховуємо на підтримку парламентом цього законопроекту, який прискорить перетворення шахтарських громад на осередки добробуту і розвитку», – зазначив Шмигаль.

GEOnews

ТАРИФИ НА ГАЗ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ ЗАЛИШАТЬСЯ НЕЗМІННИМИ ДО КІНЦЯ ЗИМИ

Тарифи на газ для українців залишаться незмінними протягом усього осінньо-зимового періоду. Кабмін продовжив дію ПСО (покладання спеціальних зобов'язань) на ринку природного газу до 31 березня 2027 року. Про це йдеться у заяві міністра енергетики Дениса Шмигала.

Продовження механізму ПСО гарантує, що вартість «блакитного палива» для населення не зростатиме під час опалювального сезону.

«Це також дозволить зберегти пільгові тарифи для підприємств теплопостачання, продовжити умови щодо продажу природного газу операторам газорозподільних систем і для когенерації на прифронтових територіях», - зазначив міністр.

Шмигаль підкреслив, що це рішення є критично важливим для мільйонів українських родин під час війни. Воно дозволить забезпечити надійне та безперебійне постачання газу, а також стабільну роботу теплових об'єктів і всієї енергосистеми України.

«Попри значні втрати галузі внаслідок російських атак, держава продовжить створювати умови, аби захистити людей», - заявив він.

НВ ПРО

УКРАЇНА НАРОЩУЄ ПРОДАЖ БІОМЕТАНУ В ЄС

«Теофіпольська енергетична компанія» розпочала експорт біометану до Європейського Союзу. Першу партію обсягом близько 45 тис. кубометрів у серпні 2026 року поставили до Угорщини через українську газотранспортну систему. Покупцем українського біометану стала угорська компанія ERU Europe. «Теофіпольська енергетична компанія» стала п'ятим українським виробником, який почав експортувати біометан за кордон.

Компанія планує нарощувати обсяги поставок. Уже у вересні 2026 року експорт мають збільшити більш ніж учетверо — щонайменше до 200 тис. кубометрів.

За оцінками учасників ринку, наведеними ExPro, вартість одного

кубометра біометану могла становити близько \$1000.

«Теофіпольська енергетична компанія» володіє найбільшим в Україні заводом із виробництва біометану. Підприємство у Хмельницькій області запустили на початку 2026 року. Його проектна потужність становить близько 56 млн кубометрів біометану на рік. Завод безпосередньо підключений до української газотранспортної системи.

Україна почала експортувати біометан до Європи на початку 2025 року. Першою компанією, яка здійснила таку поставку, стала група VITAGRO: тестова партія обсягом 68 кубометрів вирушила до Німеччини.

Загалом у 2025 році Україна експортувала 11,2 млн кубометрів біометану. Окрім VITAGRO, за кордон постачали біометан МХП, «Галс Агро» та ЮМ Ліквід Газ. Остання компанія експортувала виключно зріджений біометан.

За оцінками експертів, український біометан потенційно може повністю замінити природний газ. Водночас для масштабного розвитку галузі, за їхніми прогнозами, знадобляться інвестиції щонайменше €40 млрд.

НВ ПРО

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД КРИТИКУЮТЬ ЗА ВІДСУТНІСТЬ ПЛАНУ ПОРЯТКУ СТАЛЕЛИВАРНОЇ ГАЛУЗІ

Британський уряд Енді Бернема знає критику від парламентарів через відсутність чіткого плану порятунку проблемної сталеливарної галузі, пише Financial Times. Націоналізація компанії British Steel вже коштувала британській скарбниці понад £500 млн., що становить близько £1,3 млн на день. Такі значні збитки посилили побоювання в Скарбниці Його Величності (HM Treasury) щодо того, що уряд може розпочати ще один дорогий порятунок іншої компанії – Speciality Steel UK.

Цього тижня уряд заявив, що працюватиме над «переходом у державну власність» цієї компанії з Йоркширу, а джерела в Лейбористській партії підтвердили занепокоєння посадовців Мінфіну. «Попереду на нас чекають непрості часи», — зауважив один із них.

У п'ятничному звіті Комітет

Палати громад із питань державних рахунків висловив різку критику дій уряду під час екстреної націоналізації British Steel; станом на червень цього року вона вже коштувала £555 млн, включаючи витрати на сировину та зарплати працівникам.

За даними комітету, ще £15 млн було витрачено на послуги консультантів, а загальні витрати на націоналізацію можуть перевищити £1,5 млрд до 2028 року, якщо фінансування триватиме нинішніми темпами.

Міжпартійна група депутатів заявила, що платники податків і надалі стикаються зі «значними й дедалі більшими витратами та невизначеністю», а Міністерство бізнесу фінансує British Steel «без чіткої перспективи завершення процесу».

У липні 2026 року уряд Британії повністю націоналізував компанію British Steel, перебравши контроль у її китайського власника — Jingye Group, — після того, як переговори щодо управління збитковим заводом у Скенторпі завершилися невдачею.

GEOnews

КАР'ЕР ДЕРИПАСКИ ВИСТАВИЛИ НА ПРОДАЖ

Перший аукціон з продажу ТОВ «Глухівський кар'єр кварцитів» (с. Баничі, Шосткинський р-н, Сумська обл.) та 22 об'єктів нерухомого майна, які були підконтрольні російському олігарху Олегу Дерипасці та стягнуті в дохід держави за рішенням Вищого антикорупційного суду (ВАКС) від лютого 2023 року згідно з законом про санкції, не відбувся через відсутність учасників.

Стартова ціна цього пулу активів на англійському трираундовому аукціоні була встановлена на рівні 98,64 млн грн, але до завершення прийому заявок о 20:00 у понеділок жоден інвестор так і не подався на аукціон.

У Фонді нагадали, що якщо перший аукціон не відбувся, то на повторному англійському аукціоні стартова ціна знижується відразу на 50%. У випадку, якщо і він виявиться невдалим, то далі вже проходить голландський аукціон із можливістю ще більшого зниження ціни.

GEOnews

Видавець: ТОВ «Наукове видавництво «ПРО»
Адреса: вул. Шахтарська, 5, м. Київ, 04074
Телефон: +380500150453
sphpro2020@gmail.com